

Årsberetning 2024

Seniornett

Årsberetning for Seniornett 2024

Innhold

Samfunnsoppdraget vårt.....	3
Litt av et år	3
Seniornetts styre	4
Ansatte og sekretariat	4
Økonomi.....	4
I: Økt medlemsaktivitet – nå ut til flere	5
Medlemstall og utvikling.....	5
Datahjelpen	6
Digital festival 2024	7
Datakurs i Dronningens gate	8
Elektronisk nyhetsbrev medlemmer.....	9
Seniornett Magasinet	9
Nettsted: seniornett.no	9
II: Forsterke organisasjonen	10
Lokale foreninger	10
Aktivitet i foreningene	10
En økning i aktivitet totalt.....	12
Digital inkludering i samarbeid.....	13
Ingen Seniornett-forening er en øy	13
Samarbeid med kommunene.....	13
Samarbeid til gagn.....	14
Nytt medlemsregister – StyreWeb	14
Regionale veiledersamlinger 2024	15
Voksenopplæring/Studieforbundet	17
Sekretariatet på besøk hos foreninger.....	17
Foreningsnytt - elektronisk nyhetsbrev til foreningene	17
Andre prosjekter	18
Ny e-læring: Veileder med kvalitet (Stiftelsen DAM)	18
Datastuer (Helsedirektoratet).....	19
Factsplat – startside (Stiftelsen DAM).....	21
Forskning: ViKom (Stiftelsen DAM)	21
PlatFam (UiO)	22

III: Påvirke omverdenen.....	22
Seniornett framhevet ved lansering av regjeringens nye digitaliseringsstrategi	22
Grunnfinansiering via statsbudsjettet.....	22
Tydelig rolle i regjeringens «Handlingsplan for auka inkludering i eit digitalt samfunn» .	23
Samarbeidsforum for økt digital inkludering	23
Andre møter og kontakter.....	24
Høring e-ID.....	24
Høring digital motstandskraft	24
Arendalsuka 2024	26
.....	26
Synlighetsutvalgets rapport	26
Synlighet i media	27
Avslutning.....	29

Samfunnsoppdraget vårt

Seniornett er en frivillig og ideell medlemsorganisasjon som arbeider for digital inkludering av seniorer. Vi skaper faglige og sosiale arenaer der seniorer kan skaffe seg digitale kunnskaper og ferdigheter. Seniornett er landsomfattende og basert på lokale foreninger og en nettforening. Kjernen i Seniornetts virksomhet er at eldre hjelper eldre.

Seniornett har adresse og sekretariat i Oslo.

Litt av et år ...

Å streve i medvind høres umiddelbart ut som en selvmotsigelse, men jeg mener uttrykket passer bra for Seniornetts utvikling det siste året. Vi gikk inn i 2024 med redusert statstilskudd og en mindre nedgang i antall medlemmer og foreninger. Vi fikk mange nye medlemmer, men så er det jo slik i en organisasjon for og med eldre, at det faller medlemmer fra hvert år også. I sum er medlemstallet ganske stabilt og lå ved utgangen av 2024 på 9 400.

Vi kan kvittere ut økt aktivitet på flere områder gjennom året, og vi kan melde om en viss turbulens i sekretariatet. Generalsekretær Kristin Ruud sa opp sin stilling og tiltrådte tilsvarende jobb i Parkinsonforbundet i april. Takk til Kristin. I en mellomperiode fungerte kontorsjef Kirsten Moe som generalsekretær hos oss, inntil ny generalsekretær Hanni Petersen var på plass i september. Tross redusert bemanning økte aktiviteten, og det har den fortsatt å gjøre utover høsten. For eksempel økte antall henvendelser til telefontjenesten Datahjelpen fra 3 091 i 2023 til 4 545 i 2024! En betydelig økning, og takk til alle frivillige hjelpere!

I løpet av året ble en rekke foreninger besøkt, hver for seg eller samlet regionalt. Å møtes er en helt sentral del av Seniornetts virksomhet, på alle nivå. Foreningene inviterer til medlemstreff, datakafe, veiledning eller hva det måtte være som samler folk ansikt til ansikt, ikke bare skjerm til skjerm. I en tid med økt ensomhet blant eldre, har dette en helseeffekt det er vanskelig å måle effekten av. Men den er betydelig.

Senhøstes fikk vi den gledelige meldingen at statstilskuddet for 2025 øker fra 3,3 til 5 millioner. Etter flere år med reduksjon kommer det særdeles godt med og vi kan senke skuldrene en liten stund, mens vi planlegger nye aktiviteter. Det skulle jo ellers bare mangle; Seniornett har påtatt seg et betydelig ansvar for å digitalisere seniorbefolkningen, et ansvar som det offentlige egentlig har. Vi tar det på alvor og kommer til å stå på videre.

Gled deg til neste årsberetning. Men først skal vi ha landsmøte – i mai 2025.

Takk for stor innsats - til både styret, ansatte, foreningene og frivillige!

Sturla Bjerkaker
Leder

Seniornetts styre

Seniornetts styre i 2024 har bestått av styreleder Sturla Bjerkaker, Oslo, nestleder Trine Christensen, Frogn, Siri Mollatt, Bærum, Odd Magne Eide, Sandane, Gunvor Holst, Tromsø, Kari Engen, Trondheim, Tore Vimme, Arendal og Erling Wang, Kolbotn. Styret ble valgt på landsmøte i mai 2023.

Pia Boholm har representert de ansatte i styret i 2024.

Styret har avholdt sju styremøter og behandlet 63 saker.

Alle styrets protokoller publiseres bak innlogging på seniornett.no når de er godkjent av styret.

Ansatte og sekretariat

Seniornett hadde i 2024 en administrasjon og et sekretariat bestående av 5,21 stillingsandeler i snitt. Disse fordelte seg på sju ansatte, hvorav en i midlertidig 100 prosent stilling, tilknyttet bla. Datastueprosjektet.

Det er fire kvinner og tre menn ansatt i Seniornett.

Langtidsmeldt sykefravær var på 1,1 prosent i 2024.

Sekretariatet i Seniornett holder til i Dronningens gate 6 i Oslo sentrum. Lokalene inneholder kontor, kjøkken, spiserom samt et kombinert kurs- og møterom.

I lokalene er det plass til frivillige som bidrar med datahjelp og produserer Seniornett magasinet i samarbeid med administrasjonen.

Seniornett hadde tre generalsekretærer i 2024: Kristin Ruud var ansatt som generalsekretær fram t.o.m. mars, kontorleder Kirsten Moe fungerte som generalsekretær fra april t.o.m. august og Hanni Winsvold Petersen tiltrådte som generalsekretær 1. september.

Økonomi

Regnskapet viser at inntektene i 2024 var på 9,32 millioner kroner, en nedgang på rundt 530 000 kroner fra 2023. Nedgangen skyldes delvis reduserte inntekter på datastueprosjektet, da dette prosjektet har vært i slutfasen i 2024. I tillegg til dette har Seniornett i 2024 begynt å føre overføring av medlemskontingent, studie-støtte og momskompensasjon til de lokale foreningene på egne kostnadskontoer i regnskapet, slik at en direkte sammenligning med inntekter i 2023 ikke gir et korrekt bilde.

Seniornett mottok i 2024 3,37 millioner kroner i ordinær driftstøtte over statsbudsjett via Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet, kap. 1541 IT- og ekompolitikk, post 70 Forvaltningsutvikling, IT- og ekompolitikk.

Inntekt fra medlemskontingent utgjorde 3,54 millioner kroner, hvorav 1,1 millioner er overført de lokale foreningene.

Samlede prosjekttinntekter har vært på 744 873 kroner.

Driftskostnadene i 2024 var på 9,2 millioner kroner, mot 10,29 millioner kroner i 2023. Dette skyldes blant annet mindre prosjektaktiviteter og lavere lønnskostnader i forbindelse med at ikke alle stillinger var besatt gjennom hele året.

Resultatet i 2024 viser et overskudd på 240 709 kroner.

I: Økt medlemsaktivitet – nå ut til flere

Seniornetts handlingsplan ble vedtatt av landsmøtet i 2021 og gjelder fram til 2025. I Handlingsplanen er det tre hovedsatsninger; Økt medlemsaktivitet, forsterke organisasjonen og påvirke omverdenen.

Medlemstall og utvikling

Hovedmålet for økt medlemsaktivitet er å øke antall medlemmer til 15 000 i 2025.

Det var i 2022 en svak medlemsvekst, for første gang etter pandemien, men det viser seg vanskelig å komme særlig høyere opp. Dette til tross for at økt medlemsaktivitet og flere aktive lokalforeninger har vært hovedfokus for Seniornett i hele perioden.

Vi måler medlemstall ved utgangen av året. I løpet av et kalenderår skjer det store endringer i medlemstallene. Etter utsendt medlemskontingent, og purring, blir medlemmer som ikke betaler kontingenten meldt ut av Seniornett. Tallet har ligget på rundt 600 utmeldinger i forbindelse med kontingent-utsendelsen.

Antall medlemmer i Seniornett

2021	2022	2023	2024
8 884	9 179	9 502	9 400

Ved utgangen av 2024 var tallet på medlemmer i Seniornett 9 400 (8 631 betalt innen 31.12.24). Vi fikk inn 1 298 nye medlemmer i 2024, som er en vekst på nesten 14 prosent. Samtidig falt 1 370 medlemmer fra, noe som ga en netto reduksjon på 72 medlemmer.

Seniornett har en godt voksen medlemsmasse, og gjennomsnittsalderen på medlemmene var i 2024 78 år. Dette er en sårbar gruppe med tanke på både rekruttering og frafall. Ser vi perioden 2021-2024 under ett, har det likevel vært en vekst på 516 medlemmer, nesten 6 prosent.

Datahjelpen

Roar Kristiansen holder i trådene på datahjelpen i Seniornett.

Et viktig medlemstilbud er Seniornetts datahjelp på telefon. Tjenestene er forbeholdt medlemmer og inkludert i medlemskontingenten. Denne datahjelpen er åpen fem dager i uken, i kontorets åpningstid fra klokken 9 til 15.30. Datahjelp-telefonen er bemannet med frivillige. Vi fikk tre nye frivillige på datahjelpen i 2024, og det er nå til sammen 16 frivillige pluss flere av de ansatte som betjener datahjelp-telefonen.

En av de ansatte i sekretariatet koordinerer datahjelp-virksomheten, sørger for at det er folk på telefonen til å besvare til enhver tid og tar seg av opplæring og oppfølging av de frivillige.

Datahjelperne våre har to årlige samlinger, vinter-pizza og høst-pizza,

hvor de deler erfaringer, går igjennom rutiner og prosedyrer og får godt faglig påfyll i form av at ulike digitale temaer tas opp og diskuteres.

Datahjelp på telefon – antall innkomne samtaler

Tema	2023	2024
E-post	717	846
PC/Mac	866	1 050
Mobil/nettbrett	263	364
Utstyr	259	419
Passord/pålogging	121	181
Sosiale medier		95
Office	228	321
Nettsted/programmer	320	507
Sikkerhet	104	122
Rådgivning	109	196
Andre henvendelser	104	444
Totalt antall henvendelser	3 091	4 545

Antall henvendelser i 2024 økte med nær ti prosent fra året før, noe som synliggjør både behovet og pågangen.

Det har i snitt vært 240 telefoner per datahjelpere i løpet av året. Vi vet at samtalene kan ta tid, og at de kjennetegnes av tålmodige og kompetente datahjelper som bistår innringer med akkurat det medlemmet strever med. Datahjelperne benytter også fjernhjelp med Teamviewer, og kan på denne måten hjelpe medlemmet inne på enheten hvor problemet oppstår.

Datahjelpen er en populær tjeneste i Seniornett, og vi får svært gode tilbakemeldinger fra de som benytter seg av tilbudet. Medlemmene opplever å få god hjelp og tilpasset deres datafaglige nivå og med akkurat det de trenger hjelp til.

Datahjelp ansikt til ansikt

Seniornett tar også imot besøk på kontoret i Dronningens gate 6, Oslo, hvor noen av de frivillige tar timebestilling for ansikt til ansikt-hjelp for medlemmer av Seniornett.

I 2024 hadde Seniornett i Dronningens gate 412 veiledningssesjoner ansikt til ansikt.

Seniornett har også en avtale med Deichman Bjørvika i Oslo om dropp inn-datahjelp hver torsdag fra kl. 13.00 til 15.00. En frivillig fra Seniornett og en representant fra Deichman er til stede i 4 etasje på Deichman Bjørvika. I 2024 var det 420 veiledningssesjoner på Deichman Bjørvika.

Ali Amiri Reza er en av våre frivillige datahjelper på telefon, som også tar imot medlemmer på kontoret i Dronningens gate.

Digital festival 2024

Tema for festivalen i 2024 var kunstig intelligens (KI) og ble lagt til uke 43. Flere av foreningene gjennomførte sin festival på andre datoer enn denne. Seniornett produserte og publiserte på seniornett.no, materiale som foreningene kunne bruke til sine festivaler, så som logoer, maler og presentasjoner. I tillegg ble en egen manual om kunstig intelligens utarbeidet. Denne er i ettertid blitt lagt til nedlasting i ressurspakka for foreningene under tips og triks. Manualen kan også bestilles og kjøpes i papirformat.

I september gjennomførte vi et forberedelses-webinar der både presentasjonsmal, kursmanual og de ulike grafiske elementene ble gjennomgått.

13 foreninger rapporterte i 2024 at de arrangerte Digital festival i sin forening. Disse gjennomførte 24 ulike arrangementer og rapporterte 543 deltagere.

Uavhengig om de arrangerte Digital festival var det også 22 foreninger som rapporterte at de tok i bruk materialet som ble produsert og som var tilgjengelig i ressurspakken.

Alt i alt gir Digital festival en god mulighet til å profilere Seniornett utad. Mange foreninger har hatt kunstig intelligens som tema både i løpet av Digital festival og i resten av året, og representanter fra administrasjonen har holdt presentasjoner om dette temaet flere steder i løpet av året.

Datakurs i Dronningens gate

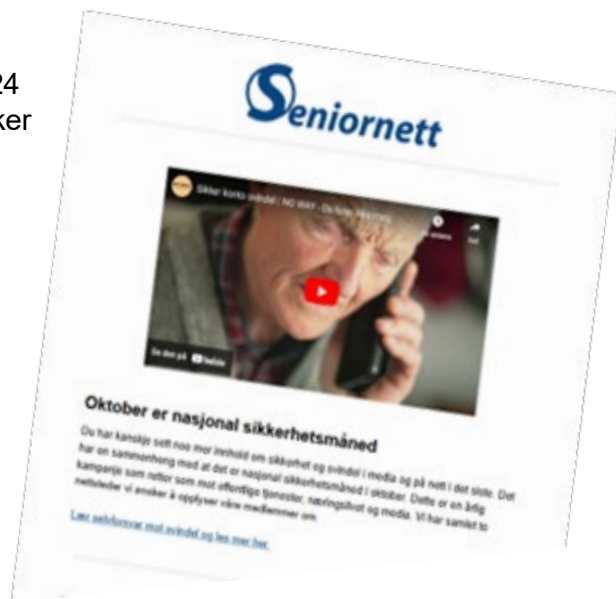
Seniornett gjennomførte til sammen 19 to-dagers kurs i Dronningens gate i 2024. De mest populære kursene i 2024 var *Arkiv og bilde* og *Sikkerhet og vedlikehold*, disse kursene har det alltid vært stor rift om. Vi pleier å sette opp to *Grunnkurs Windows* og to *Grunnkurs Nettbrett*, men vi måtte avlyse to nettbrettkurs, ett på vårparten og ett på høstparten på grunn av for få påmeldte. Det kan se ut til at det er flere som bruker PC enn nettbrett av de som melder seg på våre kurs i Oslo. Dette er interessant, da vi vet at normen for resten av landet forholder seg omvendt, og at nettbrett er mer brukt enn PC i vår målgruppe.

Type kurs	Antall kurs	Antall deltakere
Grunnkurs Windows	4	25
Grunnkurs nettbrett	2	14
Temakurs arkiv og bilde	5	37
Temakurs arkiv og dokumenter	2	16
Temakurs Facebook	2	14
Temakurs sikkerhet og vedlikehold	2	15
Temakurs e-post og dokumenter	1	5
Totalt	19	131

Elektronisk nyhetsbrev medlemmer

Hver fredag sender Seniornett ut et elektronisk nyhetsbrev til alle medlemmer i Seniornett. I 2024 ble det sendt ut 43 slike nyhetsbrev med 3-4 saker i hver utgave. Artikkene ble også publisert på Seniornetts nettsted, hvor de er søkbare og i tillegg bidrar til at seniornett.no har mye aktuelt og relevant innhold.

Åpningsraten av nyhetsbrevet er anslagsvis 80 prosent, hvilket peker mot at dette er et populært tiltak. Klikkraten, det vil si hvor stor andel av dem som åpner nyhetsbrevet og som klikker på minst én av artiklene, var i 2024 på gjennomsnittlig 22 prosent.

Seniornett Magasinet

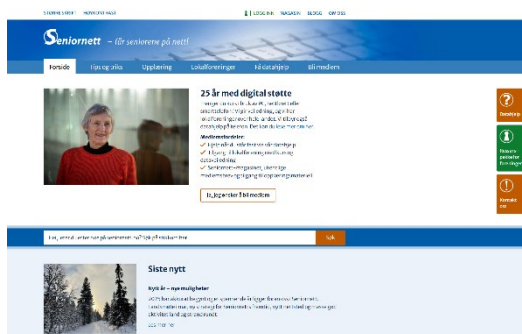
Seniornett Magasinet er et papir-magasin som sendes hjem til alle medlemmer. I tillegg sendes magasinet til alle folkebibliotekene i Norge. Magasinet kom i 2024 ut med en utgave i mai og en i oktober. Begge utgivelsene med et opplag på 15 000 eksemplarer. I vårens utgave var det blant annet et spennende intervju med digitaliseringsminister Karianne O. Tung og aktuelle artikler om nye digitale svindelmetoder, mens høstens utgave var fullspekket med interessant stoff om kunstig intelligens. En universelt utformet digital utgave publiseres også på seniornett.no.

Magasinet lages i sin helhet av frivillige seniorer, som legger ned betydelig arbeid i at språket skal være så enkelt som mulig, uten datatekniske ord, og at innholdet er tilpasset målgruppens interesseområder og problemstillinger. Magasingruppen er organisert som en redaksjon og veksler på å være redaktør. Generalsekretær er ansvarlig redaktør og samarbeider med redaksjonen om innhold og utgivelse.

Nettsted: seniornett.no

Nettstedet er Seniornetts primære informasjonskanal utad. Her publiseres opplæringsstoff (Tips og triks), og annen informasjon om organisasjonen.

Seniornetts lokale foreninger har egne undersider, hvor de kan informere om lokal aktivitet.

Google Analytics ble satt i drift i mai. Basert på tall derfra, er det estimert at totalt antall sidevisninger i 2024 var på 555 000, og at totalt antall brukere var 150 000. Vi ser at opplæringsstoffet blir mye brukt, og at en del av våre lokale foreninger bruker sine sider aktivt for å kommunisere med sine medlemmer, og også verve nye.

II: Forsterke organisasjonen

Lokale foreninger

Seniornett startet 2024 med 234 registrerte lokale foreninger.

I løpet av 2024 ble 19 foreninger nedlagt: Farsund, Hjelmeland, Terråk, Øyer-Tretten, Ombo, PF Oslo, Vågsøy, Vennesla, Stor-Elvdal, Akسدal, Fitjar, Unjarga/Nesseby, Børselv, Billefjorden, Olderfjord, Vitalitetssenteret, Herøy, Gulset.

Et fellestrekk for nedleggelse er at foreningene mangler styremedlemmer og veiledere som kan drive dem videre. Halvparten av foreningene som ble nedlagt, hadde ingen medlemmer og manglet aktivitet over en lengre periode.

Ingen nye foreninger ble etablert i 2024 og ved utgangen av året var det 215 foreninger.

Aktivitet i foreningene

Forskjellige foreninger arrangerer ulike typer aktivitet. Aktivitetstilbudet henger sammen med forhold som økonomisk situasjon, tilgjengelige veiledere og styremedlemmer og samarbeidspartnere.

Vår erfaring er at foreninger som har holdt på en stund og har lang fartstid med digital opplæring, tilbyr forskjellige aktiviteter, gjerne også parallelt. For eksempel kan foreningen ha et temamøte, og tilby datahjelp en-til-en etter at møtet er avsluttet.

Administrasjonen etterspør årlig aktivitetsrapportering fra foreningene. I 2024 er det færre foreninger som har rapportert enn i 2023. Dette kan ha sammenheng med kortere innleveringsfrist, og at første informasjon om rapporteringen og frist for levering ble sendt i Foreningsnytt sammen med flere andre nyhetssaker.

Aktivitetsrapporter 2024	Aktivitetsrapporter 2023
96 foreninger	124 foreninger

Hva slags aktivitet?

I aktivitetsrapportering spør vi foreningene hvilke aktiviteter de arrangerer, hvor mange ganger de gjennomfører aktiviteter og hvor mange anslagsvis som møter opp på aktiviteter.

Ikke ulikt fra tidligere år er det flest foreninger som arrangerer en-til-en veiledning og som rapporterer om det. Dette er en aktivitet som ofte er etterspurt blant medlemmer og som mange benytter seg av. En av grunnene til at en-til-en-veiledning er godt likt blant deltagere er fordi det gir personlig opplæring, individuell tilpasning og konkret problemløsning med

enheten. En-til-en veiledning er imidlertid en ressurskrevende aktivitet, fordi den stiller store faglige krav til veileder. Å lære opp deltagere individuelt er tidkrevende sammenliknet med opplæring i grupper.

En-til-en veiledning	• Inkluderer datahjelp og support gitt en-til-en, enten avtalt eller drop-in i foreningen. • 75 foreninger har rapportert denne aktiviteten.
Møter	• Møter er ulike sosiale treff, datakafé og samlinger for medlemmer og ikke-medlemmer. • 75 foreninger har rapportert denne aktiviteten.
Foredrag	• Foredrag er i denne sammenhengen større presentasjoner eller forelesninger, internt eller eksternt. • 50 foreninger har rapportert denne aktiviteten.
Kurs	• Kurs er i denne sammenhengen organisert undervisning og opplæring med ferdighetstrening. • 43 foreninger har rapportert denne aktiviteten.
Samling for veiledere	• Innebærer intern opplæring, undervisning eller lignende forbeholdt veiledere, tillitsvalgte eller frivillige. • 40 foreninger har rapportert denne aktiviteten.
Datastue	• Samarbeidsprosjektet med den lokale pensjonistforeningen. • 17 foreninger har rapportert denne aktiviteten.

Tabell 1: Mest arrangerte aktiviteter i foreninger

Aktivitet:	Antall ganger arrangert i 2024:	Antall ganger arrangert i 2023:
En-til-en veiledning	2 353	2 026
Møter	1 439	1 745*
Kurs	542	542
Foredrag	365	114
Samling for veiledere	91	215
Datastue	80	209

*I 2023 rapporterte foreninger medlemsmøter/temamøter og datakafé hver for seg. Disse er nå slått sammen til «møter».

Det er ikke store forskjeller fra året før i antall ganger gjennomført. Unntaket er rapporterte tall fra datastuer, som viser en nedgang på antall kurs og kursdeltagere. Dette har sin årsak i at datastue-prosjektet går mot av avslutning.

En annen nedgang er antall samlinger for veiledere og antall deltagere på samling for veiledere. Rett etter pandemien opplevde administrasjonen stor pågang for opplæring av veiledere. Nedgangen i intern opplæring må ses i sammenheng med uvanlig stor pågang for å lære opp nye veiledere og styremedlemmer etter pandemien. 2024 kan dermed høyst sannsynlig ses på som et mer realistisk normalår.

Den samme nedgangen kan vi se på antall henvendelser administrasjonen får fra foreningene om å holde veilederseminar. Veilederseminar er fortsatt en høyt prioritert oppgave i administrasjonen og et viktig verktøy for å sikre at veiledere har kompetansen i å veilede deltagere, men antall henvendelser var halvert i 2024.

Tabell 2: Deltagelse på aktiviteter i foreninger

Aktivitet:	Oppmøtte deltagere i 2024:	Oppmøtte deltagere i 2023:
Møter	23 434	24 689*
En-til-en veiledning	11 740	10 921
Foredrag	8 391	1 780
Kurs	4 960	3 003
Samling for veiledere	853	1 609
Datastue	593	1 313
Totalt antall deltagere	49 971	43 315

**I 2023 rapporterte foreninger deltagere på medlemsmøter/temamøter og datakafé hver for seg. Disse er nå slått sammen til «møter».*

En økning i aktivitet totalt

På tross av færre aktivitetsrapporter og nedgang i datastuekurs har den totale aktiviteten i foreningene økt. Den totale mengden deltagere må ses i kontekst av lokale forhold. Et medlem i en lokal forening vil mest sannsynlig delta på flere arrangementer i løpet av et år. Det totale antallet deltagere beskriver rekkevidden til Seniorsnett lokalt.

Det er spesielt aktivitetene foredrag og kurs som har hatt en stor økning. Både antallet foredrag og antall deltagere på foredrag har gått opp i 2024. For å gjøre aktivitetsrapportering mest mulig oversiktlig for foreningene, har vi forsøkt å gi noen tydelige definisjoner for å skille på aktivitetene. I 2023 var det mange foreninger som rapporterte presentasjoner, besøk og forelesninger for eksterne, på oppdrag eller ved invitasjon i «Annet», men som i år har rapportert i «Foredrag». Det kan forklare det voldsomme bykset fra 114 til 365. I tillegg får stadig flere foreninger innpass i det offentlige rom for å snakke om digitale utfordringer og muligheter for seniorer og dermed når de et mye større publikum enn for få år siden.

Digital inkludering i samarbeid

Seniornetts foreninger etterspør samarbeid med kommuner og andre organisasjoner, for blant annet å kunne nå flere deltagere. På spørsmål om hvem foreningene samarbeider med i aktivitetsrapportering i 2024, oppgir samtlige at de har samarbeid med andre aktører.

Ingen Seniornett-forening er en øy

Samarbeidsaktører for foreningene	Foreninger
Frivilligsentral	64
Kommune	63
Bibliotek	53
Pensjonistforening	42
Eldreråd	23
Andre foreninger	15
Private aktører	10
Næringsliv	8

For mange foreninger er *frivilligsentraler* et naturlig sted for aktivitet. Mange deltagere og frivillige besøker frivilligsentralene, og vår erfaring er at de ønsker foreninger og veiledere velkommen. Det samme gjelder for *biblioteker*, hvor mange innbyggere søker hjelp fra bibliotekarere med dataproblemer.

Samarbeid med kommunene

Foreninger som har et godt etablert samarbeid med kommunen, forteller om god dialog og utveksling av tjenester. Utveksling eller bytte av tjenester innebærer at kommunen hjelper foreningen med å aktivisere innbyggerne. Et praktisk eksempel kan være at kommunen henviser innbyggere til servicetorgene, hvor veiledere stiller opp og tilbyr datahjelp. Et annet eksempel er at kommunen bistår med annonsering og utskrift av kursmanualer, mens foreningen stiller med kursinstruktører. To tredeler rapporterte at de samarbeider med minst to av følgende: kommunen, frivilligsentral og biblioteket. I kontakt med foreninger via oppfølging, besøk, ringerunder og regionale møter, vet vi at det er stor variasjon i innholdet i samarbeidet.

Det finnes mange typer samarbeid, men et fellestrekk for suksesshistorier er et felles ønske om å inkludere seniorer i den digitale hverdagen. Kommunene har mange innbyggere som trenger opplæring og veiledning i digitale tjenester, og foreningene ønsker å bidra med sin kunnskap. En kommune som innlemmer foreningen som en del av kommunens tilbud, får til gjengjeld en forening som overlever over tid med variert aktivitet.

Blant samtlige foreninger som har gode samarbeid med kommunen, er det stadig rekruttering av nye frivillige. De får en jevn strøm av medlemmer, flere opplever også

medlemsvekst. Foreningene har stabil økonomi som følge av medlemstall og kan prioritere opplæring av veiledere og faglig utvikling. Som et resultat kan de avlaste kommunen ved å ta imot innbyggerne som trenger digital opplæring, noe som letter kommunens byrde.

Samarbeid til gagn

Regelmessig samarbeid mellom foreninger, lag og organisasjoner er vanlig. Foreninger rapporterer om besøk på medlemsmøter, utveksling av veiledere, presentasjoner, forelesninger og kurs som holdes for eller på vegne av andre frivillige foreninger. Digitale ferdigheter er nødvendige i alle medlemsorganisasjoner, og foreninger som besøker andre foreninger, får muligheten til å rekruttere medlemmer på andres medlemsmøter.

Samarbeidet kan innebære

- Dialog, møtevirkosomhet og nettverksbygging.
- Hjelp til publisering av planlagt aktivitet til innbyggere.
- Samarbeidsaktører henviser eller reklamerer for foreningen.
- Økonomisk støtte eller tilbud om å dekke kostnader som bevertning, parkering, utstyr, print m.m.
- Invitasjon og deltagelse på seniorrelaterte arrangementer i andre organisasjoner eller i kommunal regi (f.eks. seniormesse, seniordagen, Eldredagen osv)
- Utveksling av veiledere eller forelesere

Nytt medlemsregister – StyreWeb

I desember 2023 innførte vi et nytt medlemsregister, hvor egne moduler for foreningene kan bygges opp. Mange foreninger driver medlemspleie gjennom egne nyhetsbrev eller aktivitetsprogrammer som de sender til medlemmene sine, samt arkiverer styrepapirer, regnskap, aktivitetspåmeldinger og lignende. I det tidligere medlemsregisteret var det administrasjonen som opprettet tilganger og brukere for tillitsvalgte i foreningene. Nå har de sitt eget «nettkontor» i StyreWeb og må selv ta ansvar for hvem som skal ha tilgang og hvilken tilgang de skal ha.

Informasjon ble sendt de tillitsvalgte gjennom nyhetsbrev, og det ble gjennomført opplæring i form av webinarer fra StyreWeb. I løpet av januar 2024 var majoriteten av nettkontorene åpnet, og de aller fleste tillitsvalgte hadde kommet i gang med StyreWeb. En brukerveiledning for hvordan man bruker StyreWeb ble utviklet og gjort tilgjengelig i ressurspakken for foreninger.

Regionale veiledersamlinger 2024

Seniornetts frivillige veiledere rundt om i landet er en viktig ressurs for organisasjonens arbeid. Vi jobber kontinuerlig med å bistå i opplæring og oppfølging av disse nøkkelpersonene i organisasjonen. Seniornett søkte i 2024 Gjensidigestiftelsen om støtte til å gjennomføre «Regionale veilederseminarer», og fikk bevilget 590 000 kroner. De regionale veilederseminarene har vært bygget på fjorårets ledermøter, hvor formålet var å tilby veiledere oppdatering og faglig utvikling, slik at de lettere kommer i gang med aktivitet.

Det ble gjennomført 12 regionale veiledersamlinger i 2024

- Sandefjord
- Bergen
- Stavanger
- Oslo
- Fredrikstad
- Drammen
- Trondheim
- Bodø
- Tromsø
- Ålesund
- Kristiansand
- Lillehammer

Pia Boholm (nr.to fra høyre, første rad) har gjennomført alle veiledersamlingene i 2024. Her sammen med et knippe engasjerte veiledere fra Kristiansand og Arendal.

Til sammen har 163 veiledere deltatt (+ 3 ansatte) fra 74 forskjellige foreninger.

Rekruttering

Samtlige foreninger i Seniornett ble tilsendt en invitasjon til samlinger i tilhørende regioner, alle veiledere fikk informasjon i nyhetsbrevet «Foreningsnytt» og enkelte foreninger eller ressurspersoner ble ringt. I rekrutteringen ble det klart at flere foreninger mangler mennesker og kontakter. I slike tilfeller er det krevende å finne personer som kan delta, men da ringer vi rundt og benytter eksterne ressurser og nettverk. I noen tilfeller ble vi kontaktet av andre instanser, som var interesserte i å etablere en forening, da ble disse inkludert på seminaret.

Samlingene

Vi har forsøkt å arrangere regionale veilederseminarer i andre byer enn der hvor det ble arrangert ledermøter i 2023. Imidlertid har tilgjengeligheten av kollektivtransport vært avgjørende for hvor seminarene har blitt avholdt.

Vi har startet seminarene med mingling og kaffe, etterfulgt av en kort gjennomgang av organisasjonen. I plenum har vi delt aktiviteter og opplæringsmetoder, og blitt bedre kjent med hverandre.

Et viktig element i veilederseminarene har vært å sette av god tid til en varm og hyggelig lunsj sammen. For nettverksbygging og vennskap i frivilligheten er det viktig å ivareta det sosiale. Under lunsjen får vi tid til å bli bedre kjent med veilederne og deres historier. Dette gir mye motivasjon og trygghet i at Seniornett er en organisasjon man kan være engasjert i over tid. Etter lunsj har fokuset vært på veilederrollen og prinsipper for veiledning.

Veilederrollen i fokus

Innholdet på samlingene har variert, og det har vært gjort lokale tilpasninger til regionen. Men hovedfokus har vært på veilederrollen.

Deltagerne ble presentert Seniornetts prinsipper for veiledning, og et arbeidshefte for veiledere. Gjennom refleksjons- og gruppeoppgaver fikk de diskutere utfordringer og erfaringer i møte med digital opplæring av eldre, og problemstillinger knyttet til etikk og voksenpedagogikk. Veilederne bidro med nyanserte innspill og erfaringer relatert til veiledning av seniorer, noe som har vært med på å forme og utvikle arbeidsheftet gjennom samlingene.

En guide for veiledere

Veiledere i Seniornett er engasjerte mennesker som brenner for å dele kunnskap og hjelpe andre. Veilederheftet «En guide for veiledere» er et fantastisk verktøy som gjenspeiler spisskompetansen, kunnskapen og engasjementet blant veilederne våre. Heftet er sydd sammen i etterkant av seminarene og gir en innføring i prinsipper for veiledning av seniorer. Den beskriver metoder og krav tilpasset dem som er eller skal bli veiledere i Seniornett.

En guide for veiledere er tilgjengelig på nettstedet under «Ressursspakke for foreninger».

Prosjektforlengelse

Vi har søkt og fått godkjent prosjektforlengelse til juni 2025. Bakgrunnen for prosjektforlengelse er at enkelte regioner har store avstander mellom foreningene og mangel på veiledere, som gjør det ekstra krevende å få gjennomført felles seminarer. Gjennom forlengelse vil vi kunne invitere veiledere fra distriktet til å delta på nettverksbygging på landsmøtet i mai 2025. Vi vil fortsette å rekruttere veiledere og foreninger som vi ikke fikk

samlet til regionalt veilederseminar i distriktet, til landsmøtet hvor de vil få det samme faglige og sosiale utbytte som om de hadde deltatt på regionale veilederseminar.

Voksenopplæring/Studieforbundet

Seniornett har i flere år vært medlem av Studieforbundet Livslang Læring, noe som gir Seniornett og alle lokalforeningene rett til statsstøtte for opplæring av seniorer i henhold til voksenopplæringsloven.

Når det gjelder midlene som Seniornett mottok fra Studieforbundet i 2024, er tallene basert på kurs rapportert fra oss. Seniornett mottok i 2024 164 882 kroner, fordelt på Seniornett sentralt og 18 lokalforeninger.

For 2024 rapporterte Seniornett noe færre deltakere enn året før, med 1 437 deltakere fordelt på 968 timer. Dette er fordelt på Seniornett sentralt og 16 lokalforeninger.

Sekretariatet på besøk hos foreninger

Administrasjonen får jevnlig henvendelser og invitasjoner om å besøke foreninger og eksterne aktører. Så langt det er tilstrekkelig med ressurser og økonomi tilgjengelig reiser de ansatte og deltar på aktiviteter. I 2024 besøkte administrasjonen 28 Seniornettforeninger med ulike foredrag og gjennomførte 6 kurs for veiledere.

Helge Selstø holder foredrag om KI på Menstad Bydelshus hos Seniornett Østre Toten (t.v.)

Morten Bolstad på veilederopplæring i Bodø (t.h.)

I tillegg var administrasjonen på 15 oppdrag eksternt. Dette innebar å holde foredrag og presentasjoner hos for eksempel andre frivillige foreninger, markeringer (eldredagen 1.oktober) eller andre lokale begivenheter (seniormesse).

Tema for foredragene har blant annet vært skylagring, digital sikkerhet, digital arv, digitale helsetjenester og masse etterspørsel om kunstig intelligens.

Foreningsnytt - elektronisk nyhetsbrev til foreningene

For å skille mellom det ukentlige nyhetsbrevet til medlemmer og det månedlige nyhetsbrevet til foreningene, ga vi nyhetsbrevet til foreninger nytt navn, nemlig Foreningsnytt.

Foreningsnytt sendes til over 750 tillitsvalgte og veiledere omtrent en gang i måneden. Foreningsnytt inneholder viktig informasjon og nyttige ressurser som er relevant for foreningsarbeidet.

I 2024 ble det sendt 12 Foreningsnytt med en åpningsrate på 80% og klikkrate på 29%.

Åpningsrate 2024	Klikkrate 2024	Åpningsrate 2023	Klikkrate 2023
80 %	29 %	76 %	25 %

Mest leste nyhetsartikler fra Foreningsnytt i 2024:

307 klikk

- Foreningsnytt i januar
- "Kontingent og frivillige medlemmer"

299 klikk

- Foreningsnytt i februar
- "Rapportering om aktivitet i 2023"

283 klikk

- Foreningsnytt i november
- "Nå kommer kontingenten"

224 klikk

- Foreningsnytt i mars
- "Nå kommer andelen til foreningene"

215 klikk

- Foreningsnytt i september
- "Landsmøtedato er klar"

Andre prosjekter

Administrasjonen i Seniornett søker aktivt etter prosjektmidler, for å finansiere aktivitet. I 2024 har vi mottatt midler fra Helsedirektoratet, Stiftelsen Dam og Gjensidigestiftelsen.

Ny e-læring: Veileder med kvalitet (Stiftelsen DAM)

Seniornett har til sammen 700 dyktige veiledere. Administrasjonen bistår lokalforeningene med opplæring av veiledere ved at vi reiser rundt og holder veilederseminarer. I tillegg er foreningene veldig gode på selv å lære opp sine veiledere lokalt.

I tillegg til veileder-heftet som ble utviklet i 2024, har vi nå også laget et online e-læringskurs som er tilgjengelig for alle veilederne våre rundt om i landet.

Dette prosjektet har som mål å produsere og tilby Seniornetts 700 veiledere et e-læringskurs som skal styrke deres kompetanse og innsats for å veilede eldre i digitale ferdigheter. Kursportalen ble bygd på samme teknologiske plattform som Seniornetts nettsider. Den ble lagt på et subdomene og den tekniske installasjonen ble foretatt av Seniornetts leverandør av nettsider, Mediebruket. Fundamentet er Wordpress, en stabil og solid publiseringsplattform og på denne kjøpte vi inn en lisens til en læringsplattform som heter Tutor LMS.

Vi kontaktet noen foreninger og fikk tilgang til veiledere som testet løsningen. Selve testingen skulle ha begynt i desember, men ble utsatt til begynnelsen av januar grunnet tekniske problemer. Løsningen ble også lansert for alle veilederne i slutten av januar 2025.

Selve kurset består av 8 moduler:

- Introduksjon
- Hvordan bygge opp et kurs
- Registrering av studietimer
- Undervisningsmetoder
- Etikk og personvern
- Grensesetting og rolleforståelse for veiledere
- Teknisk utstyr
- Taushetserklæring

Selve kursportalen er plassert på kurs.seniornett.no. Her kan veiledere registrere seg og logge inn for å gjennomføre online-kurset. Dette er foreløpig det eneste kurset på kursportalen, men her kan vi legge flere kurs fremover. Kurset består av temsider der veiledere leser gjennom innholdet og på de fleste modulene er det en Quiz som avslutter den. I tillegg er det en praktisk oppgave og signering av taushetserklæring som må lastes opp på portalen.

Veilederkurset vil endres litt fremover i 2025 og det vil bli lagt vekt på å produsere videoer som supplerer det skriftlige materialet. På grunn av tekniske utfordringer med selve læringsportalen har også prosjektet blitt forlenget med tre måneder, til utløpet av april 2025.

Datastuer (Helsedirektoratet)

Datastuer 2.0 var et samarbeidsprosjekt mellom Seniornett og Pensjonistforbundet, som ble avsluttet 31.12.2024. Målgruppen er seniorer over 65 år som ønsker å bedre sin digitale kompetanse.

Styringsgruppen for datastue 2.0 har i 2024 vært ledet av styreleder for Seniornett Sturla Bjerkaker. For øvrig har styringsgruppen bestått av Forbundsleder Jan Davidsen og generalsekretær Arne Halaas fra Pensjonistforbundet, konstituert generalsekretær Kirsten Moe fra Seniornett og etter hvert generalsekretær i Seniornett, Hanni Petersen. I tillegg har prosjektleder Unn Johansen fra Pensjonistforbundet, og prosjektleder for datastueprosjektet, Helge Selstø fra Seniornett deltatt i de tre styringsgruppemøtene i 2024.

Antall kurs og kursdeltakere på Datastuer

Vi søkte om 2 175 000 kroner fra Helsedirektoratet til dette prosjektet, som var en videreføring av Datastueprosjektet (2020-2023), og fikk tildelt 600 000. Dette medførte at målene for aktiviteten i prosjektet ble sterkt redusert.

Vi kontaktet alle datastuene fra forrige prosjekt og informerte om muligheten til nye kurs med støtte fra Helsedirektoratet. Dette ble umiddelbart godt mottatt og kurs ble arrangert. Ingen nye datastuer ble etablert i 2024, men det var en aktiv videreføring av kurs i de eksisterende datastuene. Fra april til november ble det gjennomført 56 kurs. 410 deltagere gjennomførte kurs i en datastue i løpet av 2024. Kursene ble gjennomført på 22 ulike datastuer (14 kontrakt-steder). Mange eksisterende datastuer fra det første prosjektet hadde planlagt kurs og ventet bare på at vi skulle få svar på søknaden om midler. Åtte kurs ble avlyst på grunn av ingen påmeldte. Dette kan skyldes at det ikke ble nok midler til at datastuene kunne

annonser i lokalavisene for kursene sine. I første datastue-prosjekt (2020-2023) ble det lært opp over 300 veiledere. Disse ble også benyttet i datastuer 2.0. Det ble brukt 3-4 veiledere per kurs på 8 timer, noe som tilsvarer totalt 3 000 timer frivillig arbeid inkludert forberedelser.

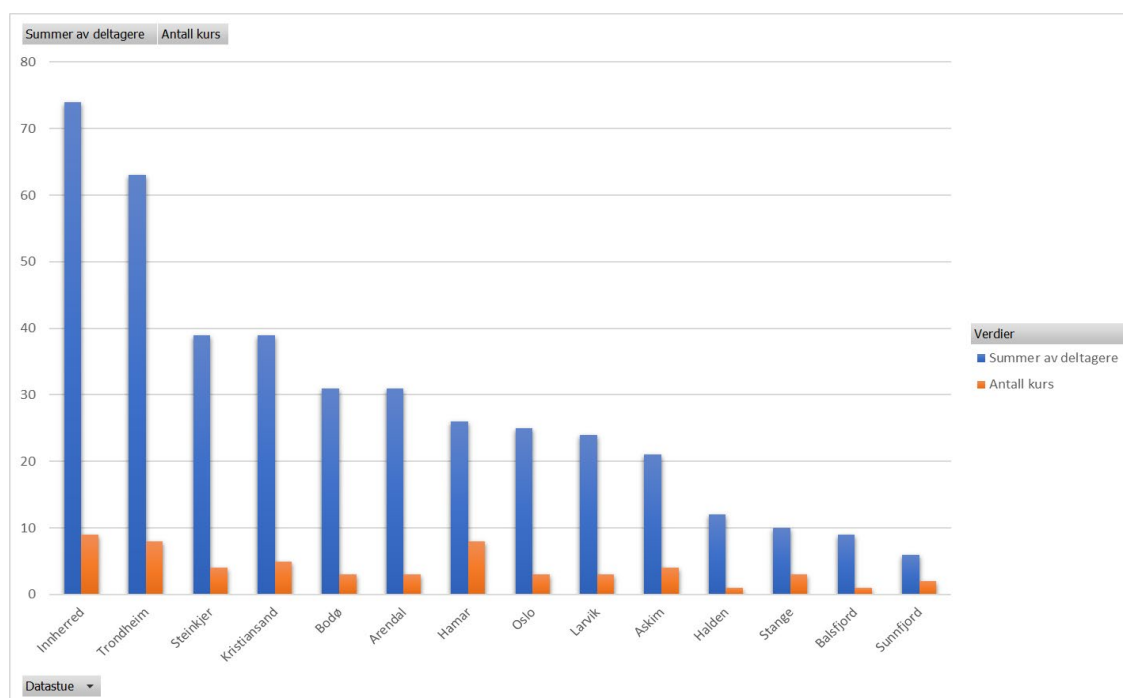
Kursinnholdet fokuserte på grunnleggende digitale ferdigheter, slik at kursdeltagerne blir i stand til å klare seg i hverdagen.

I løpet av kursene fikk deltagerne informasjon om aktiviteter i Seniornett og Pensjonistforbundets regi. Siden kursinnholdet også inneholdt kunnskap om hvordan man logger seg inn med BankID på Helsenorge og andre helserelaterte apper, vil deltagerne ha hevet sin mulighet til å

mestre digitale helsetjenester. Ved at de også har et miljø tilgjengelig, vil det være med på å redusere ensomhet.

For å få gjennomført så mange kurs som mulig ble kursstøtten per deltager på kurs satt til 750 kroner. Dette motiverte datastuen til å gjennomføre kurs og de benyttet midlene til annonsering, bevertning og godtgjøring samt kjøregodtgjørelse til veiledere.

Vi hadde som mål å gjennomføre kurs i rurale strøk. Her ble Innherred med sine fire datastuer en vinner. I tillegg ble det gjennomført kurs i Askim, Stange og Sunnfjord. Lenger nord ble det holdt kurs i Bodø og Balsfjord. Det ble også gjennomført kurs i byene: Trondheim, Steinkjer, Kristiansand, Bodø, Arendal, Hamar, Oslo, Larvik og Halden.

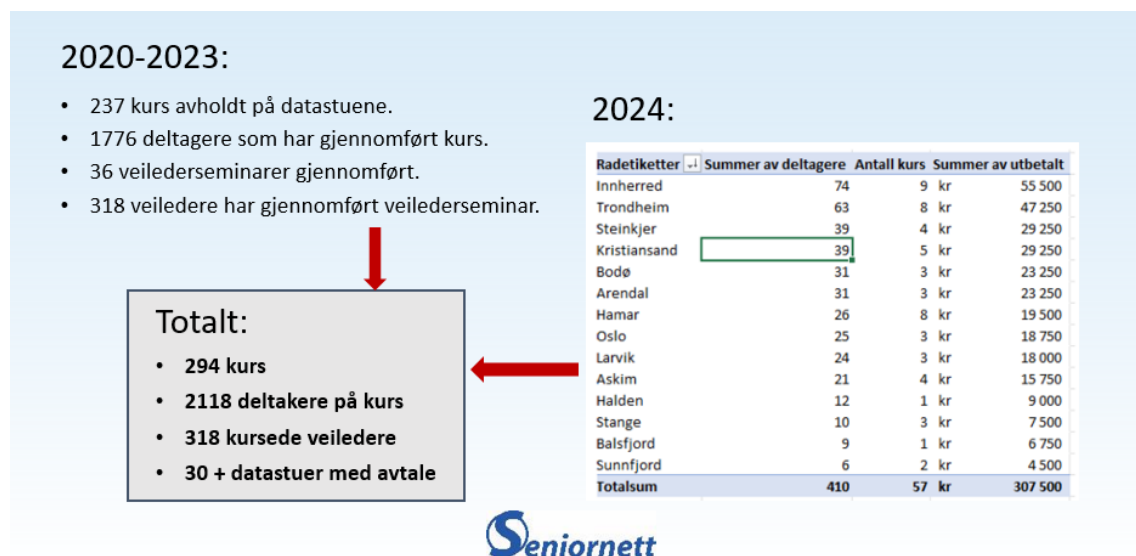

Erfaringer fra prosjektet

I november gjennomføre vi en brukerundersøkelse blant veilederne i datastuen for å høre deres meninger om og erfaringer med prosjektet. For å få så mange svar som mulig, sendte vi undersøkelsen til alle veilederne vi har registrert på datastuen både for årene 2020-2023 og 2024.

Noe av det som kommer fram i disse svarene, er at samarbeidet mellom Seniornett og Pensjonistforbundet stort sett har fungert svært godt. Flere påpekte dessuten utfordringer med gammelt utstyr og ulikt nivå på deltagerne.

Resultater fra hele datastueprosjektet (2020 – 2024)

Datastue-prosjektet har ført til mange nye digitale brukere, nye medlemmer og flere veiledere. Noen ønsker å fortsette driften med datastuer, selv uten støtte fra Helsedirektoratet, andre legger ned.

Factsplat – startside (Stiftelsen DAM)

Et gründerfirma med tilhold i Trondheim, Metaito, har utviklet en startside som kan gjøre det mer oversiktlig for seniorer å bruke digitale tjenester. Sammen med Seniornett søkte de 400 000 kroner fra Stiftelsen Dam for å utvikle tjenesten rettet mot eldre, og drive opplæring av veiledere i bruk av Factsplat. Prosjektet fikk omsøkt beløp.

Factsplat er en startside som brukeren selv kan tilpasse sitt digitale liv. Her kan for eksempel bank, helse og nyheter organiseres slik at man lett finner det igjen og er trygg på at man går inn på riktig nettside. Denne startsidene lagres på nett, derfor blir den ikke borte. Mange i Seniornett har blitt bitt av basillen og er nå i full gang med å bli kjent med og lage startside(r) med Factsplat.

Prosjektet ble avsluttet sommeren 2024.

Forskning: ViKom (Stiftelsen DAM)

I samarbeid med OsloMet – Storbyuniversitetet og professor Way Kiat Bong, søker Seniornett DAM-stiftelsen om støtte til et flerårig forskningsprosjekt: «ViKom: En mer inkluderende og intuitiv kommunikasjonsteknologi for sosial kontakt.»

Studien skal kartlegge eldres bruk av teknologi for sosialt liv, samt utvikle en brukervennlig, intuitiv teknologi (ViKom) til å forbedre deres kommunikasjon med familie, venner og helsepersonell. Prosjektet skal både benytte kvantitative og kvalitative forskningsmetoder og involvere omfattende brukertesting og -kartlegging.

PlatFam (UiO)

Seniornett er med i et forskningsprosjekt rundt familier og digitalisering, der tre generasjoner er representert, PlatFam. Forskere ved Universitetet i Oslo inviterte besteforeldre med familie til å delta i et forskningsprosjekt om bruk av digital teknologi i familielivet. Besteforeldre med familie ble rekruttert til studien. Det europeiske forskningsprosjektet PlatFAMs ønsket å undersøke hvordan den utstrakte bruken av digital teknologi i familiers hverdagsliv bidrar til endring og opprettholdelse av familierelasjoner. I prosjektet intervjuet de representanter fra tre generasjoner fra samme familie.

III: Påvirke omverdenen

I handlingsplanen for 2021-2025, vedtatt av landsmøte, er påvirkning av omverdenen den tredje av hovedstolpene, sammen med å øke antall medlemmer og styrke organisasjonen. Det er Seniornetts rolle som samfunnsorganisasjon, men også som talsorganisasjon for seniorer og pensjonister som er svake digitale brukere, som omfattes av begrepet «påvirke omverdenen». Her bruker vi vår kunnskap om gruppen i møte med offentlige myndigheter, media og andre samfunnsorganisasjoner.

Seniornett framhevet ved lansering av regjeringens nye digitaliseringsstrategi

I forbindelse med lanseringen av regjeringens nye digitaliseringsstrategi, Fremtidens digitale Norge, i oktober 2024, var digitaliseringsministeren, Karianne O. Tung, på besøk hjemme hos 81 år gamle Ruth som er medlem i Seniornett Trondheim. Statsråden fikk også møte lederen for Seniornett Trondheim, Kari Engen, og Tung lot seg imponere over alt organisasjonen gjør og hva våre medlemmer lærer gjennom vårt arbeid.

Da statsråden dagen etter la fram den nye og ambisiøse strategien, Norge skal bli verdens mest digitaliserte land innen 2030, refererte hun til både Ruth og Seniornett og ga Seniornett en solid anerkjennelse.

Vi er på kartet og radaren, og mener selv at vi har en viktig rolle i å realisere regjeringens ambisjoner. Fordi de ikke bare handler om å gjøre flest mulig digitale, men fordi det sikrer inkludering i samfunnet og det forebygger ensomhet.

Grunnfinansiering via statsbudsjettet

I statsbudsjettet som legges fram hver høst, har Seniornetts viktige rolle vært presisert, flere år på rad: «Seniornett er den eneste organisasjonen som arbeider med dette som mål der opplæring og kompetansetiltak blir gjennomført av frivillige som er i same aldersgruppe.»

Vår rolle og betydning trekkes fram også her. Likevel har grunnfinansieringen til Seniornett stått på stedet hvil i mange år og delvis kuttet, for 2024-budsjettet var den på 3,37 millioner kroner.

Som en gledelig overraskelse foreslo regjeringen derimot en økning til 5 millioner kroner til Seniornett i budsjettforslaget for 2025. Dette bidrar til å redde virksomheten for 2025, men

dekker ikke opp for hverken prisvekst eller inflasjon. Det speiler heller ikke det uttalt økte behovet for Seniornetts bidrag.

I høringsrunden i Transport- og kommunikasjonskomiteen i oktober, argumenterte generalsekretær Hanni Petersen og styreleder Sturla Bjerkaker derfor for at grunnfinansieringen i det videre må dobles:

«Seniornetts virksomhet er ressurskrevende og avhengig av stabil finansiering. For å opprettholde og videreutvikle et landsdekkende tilbud av høy kvalitet, er det nødvendig med økte investeringer i organisasjonens infrastruktur og kompetanseutvikling. I lys av den nylig publiserte digitaliseringsstrategien, «Fremtidens digitale Norge», med mål om å bli verdens mest digitale land, er det nødvendig med mer langsiktig og stabil finansiering av tiltak rettet mot digital inkludering av eldre, de aller mest digitalt sårbare.

Økningen av driftstilskuddet er et godt skritt i riktig retning, men ikke tilstrekkelig for at Seniornett de neste fem årene kan bidra til å oppfylle de nasjonale målene om at 95 prosent av befolkningen skal være digitalt oppe og stå innen 2030.»

Tydelig rolle i regjeringens «Handlingsplan for auka inkludering i eit digitalt samfunn»

I juni 2023 la Kommunal- og distriktsdepartementet fram en handlingsplan for digital inkludering. Seniornett deltok aktivt i arbeidet med handlingsplanen i 2022 og er nevnt flere steder eksplisitt som en aktør tilknyttet noen av tiltakene.

Ett av tiltakene som er beskrevet i handlingsplanen, er å opprette en nasjonal hjelpetelefon for eldre. Seniornett har vært i kontakt med både departementet og direktoratet for å presentere vårt datahjelp-tilbud og foreslå at vi som organisasjon kunne servet en slik nasjonal tjeneste. Tiltaket er ikke startet opp og heller ikke testet ut som en pilot, slik handlingsplanen sier. Seniornett vil fortsette å øve press på dette også neste år.

I handlingsplanen er det også foreslått å styrke innsatsen til opplæring av eldre som gjennomføres av organisasjoner, noe som dessverre ikke er underbygget med tilstrekkelige midler via statsbudsjettet. Organisert opplæring og veiledning av vår målgruppe er omfattende og krever mye ressurser, særlig når det skal gjøres over hele landet.

Samarbeidsforum for økt digital inkludering

Ett av tiltakene i regjeringens handlingsplan, er å opprette et samarbeidsforum for økt digital inkludering, i regi av Digitaliseringsdirektoratet (Digdir). Forumet skal ha representanter fra offentlige, frivillige organisasjoner og næringslivet, og har som oppgave å koordinere en felles innsats mot hovedutfordringene i handlingsplanen.

Første møte ble holdt i desember 2023. I 2024 ble det avholdt ett møte i slutten av mai, hvor fungerende generalsekretær deltok for Seniornett.

Andre møter og kontakter

Utadrettet virksomhet er viktig for at Seniornett kan påvirke omverdenen og få flere medlemmer.

Seniornett deltok i februar på konferansen til Senteret for et aldersvennlig Norge hvor tema var *Sammen for digital inkludering*. Her med tidligere generalsekretær Kristin Ruud, styreleder Sturla Bjerkaker og nestleder Trine Christensen.

Kommunene er viktige samarbeidspartnere for foreningene lokalt, og Seniornett har etablert en tettere kontakt med *Kommunenes sentralforbund (KS)* for å jobbe for et mer formalisert samarbeid rundt dette. Det ble avholdt samarbeidsmøte med ledelsen i KS og generalsekretær, styreleder og nestleder i Seniornett i februar og i desember 2024.

Seniornett deltar i *Nasjonalt nettverket for kritisk medieforståelse* som drives av Medietilsynet. I nettverket sitter representanter fra blant annet Kulturdepartementet, Kommunaldepartementet, Universitetet i Oslo og Norsk bibliotekforening, Forsvarets forskningsinstitutt, Oslo Met, foruten Medietilsynet.

Det er årlige møter med *Tilsynet for Universell utforming*, UU-tilsynet. I dialogmøtet i oktober deltok også Pensjonistforbundet og Senter for et aldersvennlig Norge.

Seniornett ble høsten 2024 invitert inn i et prosjekt tilknyttet KI-milliarden (regjeringens investering i kunstig intelligens), og er nå alliansepartner i en søknad til Forskningsrådet om å få opprettet et nasjonalt forskningssenter på kunstig intelligens, som skal jobbe tverrfaglig med forskning, anvendelse, testing, utdanning og formidling av KI, *Democratic AI for Human Development*, tilknyttet Universitetssykehuset Nord-Norge.

Høring e-ID

Seniornett deltok i desember 2024 på Digdirs kunnskapsinnhenting til det forberedende arbeidet før konseptvalgutredning (KVU) og påfølgende konseptvalgutredning (KVU) på e-ID-området i 2025. I denne runden bidro Seniornett med informasjon om behov og faktiske forhold knyttet til bruken av e-ID for vår brukergruppe, eldre i Norge.

Det politiske bakteppet for denne høringen, er at det innen 2030 skal være utbredelse av en pålitelig, frivillig, brukerstyrt ordning for digital identitet som er anerkjent i hele EU og som tillater brukerne å kontrollere egne data i møte med digitale tjenester. Målet for digital identitet er en dekningsgrad på 100 prosent.

Høring digital motstandskraft

I februar 2024 ga Seniornett innspill til kultur- og likestillingsdepartementet om hvorvidt digital motstandskraft og digital kompetanse henger sammen. Innspillet ble også framført muntlig i høring.

En aktiv brukerstemme

Administrasjonen mottar jevnlig forespørsler om å delta i eller rekruttere deltakere til spørreundersøkelser, brukerpaneler, dybdeintervjuer og diskusjonsgrupper. Medvirkning er avgjørende for å utvikle gode og tilpassede produkter og tjenester, og vi oppfordrer både offentlige og private aktører til å inkludere dette i sitt utviklingsarbeid og prosjekter. Så langt det er mulig, bistår vi med å rekruttere deltakere og tilbyr også å gjennomføre brukerpaneler i våre lokaler. Her er noen eksempler fra 2024.

Entur og utvikling av app

For å sikre gode brukeropplevelser og tilgjengelighet tilpasset eldre, rekrutterte vi i 2024 fire deltakere til å delta i brukerpanelet hos Entur. Deltakerne diskuterte utfordringer eldre møter når de reiser kollektivt, og arbeidet med konkrete løsningsforslag som Entur-teamet hadde forberedt.

Tilbakemeldingene vi får fra deltakerne i brukergrupper er at de synes det er gøy å bli inkludert. De setter pris på at andre lytter til dem og de liker å løse oppgaver. Diskusjon i fellesskap blir også verdsatt da det er hyggelig og meningsfullt å diskutere med likesinnede om temaer som opptar dem.

Spørreundersøkelse om BankID

Tre studenter fra NTNU på Gjøvik skrev bacheloroppgave i interaksjonsdesign og skulle se spesielt på eldre og BankID. Seniorsnett bidro til kunnskap om dette ved å sende ut en spørreundersøkelse til våre medlemmer tilknyttet oppgaven.

NorSIS og opplæringsmaterieell for seniorer

Norsk Senter for Informasjonssikring (NorSIS) jobber for at alle skal ha en trygg digital hverdag. Seniorsnett distribuerte en spørreundersøkelse til alle våre medlemmer for å skaffe dem bakgrunnsinformasjon til arbeidet med å produsere opplæringsmateriale for seniorer.

Spørreundersøkelse om selvbetjeningsautomater

Useit jobber med et prosjekt for å evaluere hvordan dagens selvbetjeningsautomater/kasser fungerer for eldre. For å få innsikt i dette opprettet de en spørreundersøkelse, som Seniorsnett oppfordret medlemmene til å svare på.

Forskningsprosjekt om nettkriminalitet

Masteroppgaven *Nettkriminalitet i Norge – Eldre og yngre innbyggere sine erfaringer med å ha blitt utsatt for svindel og bedragerier på nett*, ble skrevet ved Institutt for kriminologi og retts sosiologi (IKRS) ved Universitetet i Oslo. Her ble eldre og yngre innbyggere i Norge sine erfaringer og opplevelser med å bli utsatt for svindel og bedragerier på nett undersøkt. Seniorsnett bidro med brukerrepresentanter,

Intervjuer om kunstig intelligens (KI)

Studenter fra OsloMet gjennomførte i 2024 et prosjekt om kunstig intelligens (KI), hvor de intervjuet noen seniorer som har brukt KI og som bare har hørt om KI.

Grapple Helseteknologi

I 2024 rekrutterte vi fem deltagere til en fokusgruppe for Grapple Helseteknologi. I prosessen med utviklingen av en app som skal bidra til en god aldringsprosess og forebygge kognitiv

svikt, ønsket de å diskutere bruk av helseteknologi blant seniorer og gjennomførte en fokusgruppe i våre lokaler.

Vi merker også at våre medlemmer ønsker mer representasjon i prosessarbeid og teknologiutvikling. De er ivrige etter å melde seg til brukerpaneler og deler gjerne sine erfaringer, meninger og tanker.

Spørreundersøkelse om tilgjengelige informasjonskapsler

Norsk Regnesentral og Stiftelsen Funka jobbet i 2024 med et prosjekt for å undersøke universell utforming av informasjonskapsler og samtykkefunksjoner. De ønsket å gjøre informasjonskapsler mer tilgjengelige og brukervennlige for alle, og våre medlemmer ble invitert til å delta i en anonym spørreundersøkelse.

Arendalsuka 2024

Arendalsuka var i 2024 fra 12. til 16. august. Seniornett var til stede med stand hele uka, bemannet av ivrige styremedlemmer og frivillige fra Seniornett Arendal og Omegn. De fikk vist fram Seniornetts mangfoldige arbeid, snakket med ufattelig mange forbigående og vervet en god del nye medlemmer til foreningen. Styreleder i Seniornett, Sturla Bjerkaker, var også på besøk, både på standen og med interessant foredrag i Aldringsteltet.

Synlighetsutvalgets rapport

I sak 43/23 opprettet styret i Seniornett et synlighetsutvalg som rapporterer til styret. Styremedlem Erling Wang leder utvalget. Øvrige medlemmer var Lisbeth Johansen, Seniornett Tønsberg, Odd Magne Eide fra styret og Seniornett Gloppen, Gunnar Flikke fra Seniornett Trondheim, Siri Mollatt fra styret og Seniornett Bærum, Kristi Odeen fra Seniornett Helgetun og Dag Westhrin fra Seniornett Kragerø.

Utvalgets viktigste mandat var å være ideforum for synlighetstiltak, vurdere nye og alternative veier til synlighet og påvirkning, og vurdere Digital festival som ett av flere mulige tiltak for synliggjøring.

Utvalgets arbeid ble sammenfattet i en rapport med svært mange gode ideer og mulige tiltak, store som små. Rapporten ble behandlet av styret i mai 2024, og deretter sendt ut til alle landets foreninger og styrer. Den er i tillegg tilgjengelig under «Ressursspakka» på seniornett.no (lukket område på seniornett.no for våre tillitsvalgte og frivillige).

Synlighet i media

Seniornett var i media flere ganger i 2024, på flere steder i landet. Blant annet var Seniornett Austervoll selve rammen for en hel Norge-rundt-sending på NRK.

1. NORGE RUNDT 04.10.2024

2. Seniorer på datakurs

3. Frisersalong i kirka

4. Seniorer på datakurs

5. Afrikabind

6. Konkurranse

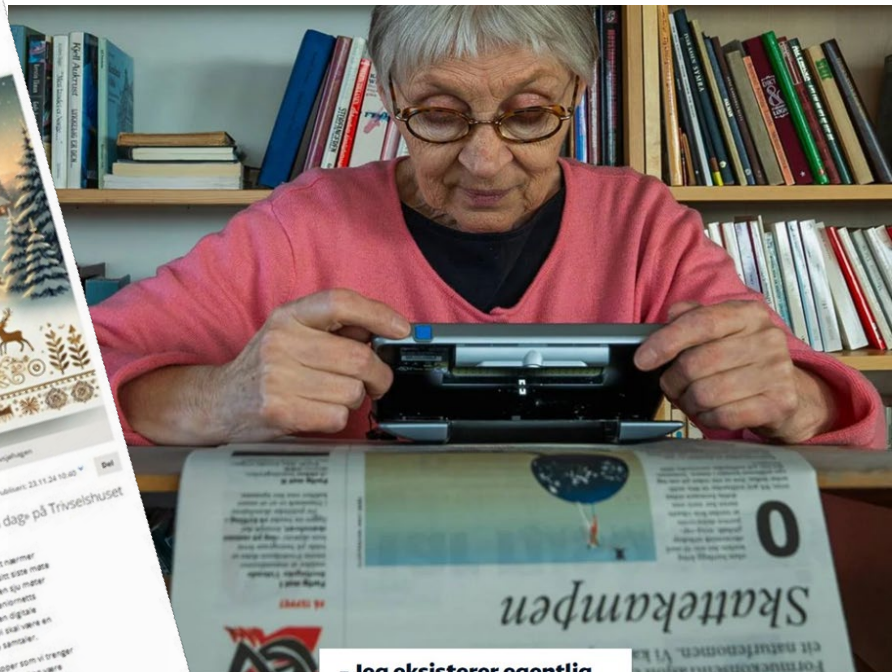
7. Seniorer på datakurs

8. Golfalent

9. Seniorer på datakurs

Norge Rundt

Seniorer på datakurs

- Jeg eksisterer egentlig ikke, sier barna mine

Anne (72) kjøpte sin første datamaskin i 1986. Nå har hun verken smarttelefon eller nettbrett. Anne er ikke alene.

Her er noen av de spørsmålene hun har fått om datamaskiner.

- Hvorfor, du som skjønner dette her. Hva står det der? sier Anne Dylfjord (72) Frustrert.

På kjøpet sitt i Stavem stiftet Anne omringet av baker og informasjon. Hun gikk på en skole og tok. Det er vanskelig å endre på innstillingene på den digitale maskinen.

- Jeg forstår ikke noen av de tegnene der. Kan jeg ha gått på på dette dat? Jeg bruker litt tid på å lese dette her. For dette er smått, vet du. «About the book» her, det var ikke den.

– Jeg sliter litt, ja. Det for mye å huske på til enhver tid, sier han.

MOTIVASJON: – Vi prøver å gi seniorer trygghet og motivasjon, sier leder Tore Vimme i Arendal og Omegn Seniornett.

FOTO: EIRIK DAMSGAARD / NRK

– Det snakkes mye

Denne torsdagen har Arendal og Omegn Seniornett påtatt seg oppgaven med å vise vei ut i myra av brukernavn, passord, apper og nettskjema.

– Mange kommer med mobiltelefonen, noen med pc-en. Ofte ser vi at eldre kjøper seg en ny smarttelefon, men det eneste de gjør er å ringe eller sende meldinger, sier leder Tore Vimme.

Avslutning

Styret i Seniornett anser på bakgrunn av denne beretningen og årsregnskapet sett i sammenheng, at det er grunnlag for videre drift.

Beretningen signeres elektronisk.

Oslo, mars 2025